

3.8.2023

-דחוף!-

לכבוד

עו"ד עינבל משש
ראש מינהל עובדים זרים
רשות האוכלוסין וההגירה

מר משה נקש
מנהל אגף היתרים

עו"ד מיטל כהן שבתאי
ראש אגף מוסדות סיעוד

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: בקשה דחופה בעניין אשרות עובדי כוח עזר במוסדות סיעוד

הרינו פונים בדחיפות בבקשה להסדיר אשרות למאות עובדי כוח עזר במוסדות סיעוד – המהווים כ-90% מהעובדים בענף – במצב שבו דומה כי הענף כולו אינו מורשה להעסיקם, וזאת עד לפתרון המשבר על רקע סירוב המעסיקים לשלם אגרות עבור עובדיהם, כמפורט להלן:

1. בימים האחרונים הצטבר אצלנו מידע אודות מהגרי עבודה שהוזמנו לעבוד בישראל ככוח עזר במוסדות ענף הסיעוד, ומסיבות שאינן תלויות בהם, נחשבים כעת כמי שעובדים שלא כדין – וזאת משום שמעסיקהם, מוסדות הסיעוד אשר הזמינו אותם, אינם מוכנים לשלם עבורם את האגרות הנדרשות לצורך הסדרת העסקתם. מדובר בעובדים אזרחי נפאל, אשר כולם הגיעו לישראל מכוח הסכם בילטרלי, אולם אנו מניחים כי בעיה דומה קיימת גם לאזרחי גיאורגיה שהוזמנו לעבוד בענף.
2. להבנתנו, והדברים עולים מכתבה שפורסמה שלשום בנושא¹, מאחר שמוסדות הסיעוד אינם מוכנים לשלם את האגרות, הרי שהם אינם רשאים להעסיק את העובדים שמועסקים אצלם, ולמיטב ידיעתנו הדבר משליך על רישום העובדים. להבנתנו מהכתבה, רשות האוכלוסין וההגירה אף פונה לאותם עובדים ומודיעה להם כי הם מועסקים שלא באופן חוקי.
3. ברם, לפי הכתבה, מדובר ב-900 עובדים – כ-90% מהעובדים שלפחות נכון לסוף הרבעון הראשון של השנה **שהו בישראל כדין**². דהיינו, אין מדובר בבעיה ספציפית של עובד כזה או אחר מול מעסיק כזה או אחר – אלא בענף שלם שכיום כמעט שלא ניתן להעסיק בו באופן חוקי את רוב העובדים שהוזמנו לעבוד בו. במצב זה, ספק רב אם יש ביכולת העובדים לעבור ממעסיק למעסיק, או לעשות כל דבר אחר ככל שעולה בעיה בעבודתם, שהרי ניתן להניח שרוב המעסיקים בענף שאליהם יפנו כדי לעבוד אצלם לא יוכלו גם הם להעסיקם באופן מסודר, ומן הסתם גם נאסר עליהם לעבוד אצל מעסיקים מחוץ לענף.
4. להבנתנו, הם למעשה תקועים בהעסקה בלתי חוקית, באופן שמשליך גם על אשרתם. מעבר לחשש הברור מפני פעולות אכיפה, להיעדר העסקה מוסדרת עשויות להיות השלכות נוספות על העובדים: הפקדה לפיקדון ו/או חילוט כספים ממנו בהמשך; השלכות על זכויותיהם מול המוסד לביטוח לאומי; היכולת לקבל אשרה חדשה בחלוף מספר חודשים; וכיו"ב.

¹ "מי יטפלו בקשישים? בינתיים, 900 עובדים זרים בלי אישורי עבודה", כתבתה של ירדן בן גל הירשהורן ב"דה מרקר" מיום 1.8.2023.

² "נתוני זרים בישראל" ממאי 2023, שם דובר על 1,053 עובדים באשרה.

5. כאמור, מדובר להבנתנו בבעיה ענפית, מסיבה שאינה קשורה לעובדים אך משליכה בראש ובראשונה עליהם, במציאות שבה אין להם יכולת לעשות דבר כדי לשנות את המצב.
6. בנסיבות אלה, נבקש לוודא כי אשרותיהם מוארכות על ידי הרשות ללא תלות ברישום העסקתם אצל מעסיקיהם, וכי מעסיקיהם מודעים לכך שאף אם הם אינם רשומים כמעסיקיהם, הרי שחלות עליהם כל החובות ביחס לעובדים אלו על כל המשתמע מכך.
7. נודה על קבלת תשובתכם, בדחיפות.



בכבוד רב,

אלעד כהנא, עו"ד

העתק:

עו"ד שושנה שטראוס, לשכה משפטית, רשות האוכלוסין וההגירה
מר יוסי אדלשטיין, ראש מינהל אכיפה וזרים, רשות האוכלוסין וההגירה
מר שמעון זגזוג, ראש מינהל אכיפה על מעסיקים, רשות האוכלוסין וההגירה
עו"ד שירי לב רן לביא, הממונה על זכויות עובדים זרים, משרד העבודה
עו"ד דינה דומיניץ, מתאמת המאבק בסחר בבני אדם, משרד המשפטים